

De kracht van macht

Is veiligheid het recht
van de sterkste?

nvvk
veilig
heids
kunde

NVVK Veiligheidscongres

**De Kracht van Macht,
is veiligheid het recht van de sterkste?**

Woensdag 20 en donderdag 21 maart 2013

Congrescentrum Papendal - Arnhem

PROGRAMMABOEK

NVVK Veiligheidscongres: De Kracht van macht, is veiligheid het recht van de sterkste?

WELKOM!

De congrescommissie van de Nederlandse Vereniging voor Veiligheidskunde heet u welkom in Papendal. Het thema van dit congres is “De Kracht van Macht” en de strekking van de subtitel “Is veiligheid het recht van de sterkste?” moge duidelijk zijn. Waar het veiligheid betreft gedraagt de samenleving zich “dubbel”. Mensen willen veilig door het leven kunnen, niet aangevallen worden. Niet door mensen met kwade bedoelingen, maar ook niet door gevaarlijke stoffen of andere bedreigingen die aan hun arbeid, transport of medische behandeling verbonden zijn. Werkgevers hebben geen kwade bedoelingen en willen dat mensen die voor hen werken daar geen gezondheidsschade door oplopen. Datzelfde geldt voor vervoersorganisaties en zeker ook voor medisch specialisten. Maar tegelijkertijd staan organisaties onder economische druk en hebben moeite het hoofd boven water te houden. In die context mag een veiligheidkundige zijn werk doen. Proberen processen veiliger te laten verlopen, medewerkers te laten trainen, gedrag (ook dat van de directie, hoop ik) te beïnvloeden. De vraag is niet hoe lang we het volhouden om tegen de stroom in te roeien, maar het gaat nu meer om wie de meeste rechten heeft. Voor veiligheidkundigen is dat wel duidelijk, maar denkt de rest van de wereld daar ook zo over? Onder de huidige omstandigheden moet veiligheidkunde misschien wel omgedoopt worden tot veiligheidskunst en zijn de mensen die het presteren om anderen te behoeden voor schade en letsel wel veiligheidskunstenaars...

Dit congres vindt meer dan ooit plaats in een maatschappelijke spanningsveld. Dat is herkenbaar in de

plenaire lezingen. Nadat cultuur de laatste jaren deel van ons vakgebied is geworden, doet de filosofie al bij de eerste lezing haar intrede. Stof tot nadenken dus. En dat is ook de bedoeling. Een congres van vakgenoten dient een schakel in een ontwikkelingsproces te zijn. Wij hopen dat u door de inhoud van de lezingen wordt geraakt en verandert.

Dan hebben wij ons doel bereikt!

Namens de congrescommissie wens ik u een spannend, leerzaam en vooral inspirerend congres toe.

Victor Roggeveen
Voorzitter Congrescommissie

Dit NVVK-congres is mede mogelijk gemaakt door:

Hoofdsponsor: INTERSAFE Groeneveld

Veilig werken Veilig gevoel

ORGANISATIE NVVK VEILIGHEIDSCONGRES 2013

Congrescommissie

Victor Roggeveen
Drs.ing. Valerie Butselaar
Adri Frijters
Drs. Johan Gort
Marianne Mulder
Ing. Paul van Rooijen
Dr.ir. Nils Rosmuller
Dr. Paul Swuste
Drs. Annick Starren
Drs. Thérèse van der Velden

Voorzitter

Jury NVVK Scriptieprijs

Ing. Elias Nieuwenhuis
Ing. Dick Arentsen
Dr.ir. John Baggen
Ulrike Dykstra
Drs.ing. Dick Hoeneveld
Ing. Matthijs Otto
Hans Sevenstern

Voorzitter

Secretariële en logistieke ondersteuning congres

EPS 2.0

Bernie Duivens
Mijnie Hoppenbrouwers
José Niessen
Els van der Putten

Voor alle vragen en/of opmerkingen tijdens de congresdag kunt u terecht bij de NVVK-congresbalie, waar permanent iemand aanwezig

*zal zijn. De balie is te bereiken via telefoonnummer 06 40313933
of 06 22551458.*

Toelichting badges

Witte badge:	deelnemers
Gele stip:	bestuur, organisatie
Groene stip:	sprekers, genodigden en ereleden
Blauwe stip:	genodigden NVVK-prijs

OVERZICHT PROGRAMMA

Woensdag 20 maart 2013

- 09.00 – 10.00 **Ontvangst**
bij de congresbalie, informatiemarkt
- 10.00 – 10.10 **Opening**
Ing. Nico van Roden, voorzitter NVVK
- 10.10 – 10.35 **Onze weg naar systeemverandering**
Robin Brouwer, maatschappijfilosoof
- 10.35 – 11.00 **Organisatorische structuur, cultuur en interactie en de mogelijke rol van macht daarbij**
Dr. Frank Guldenmund, psycholoog
- 11.00 – 11.30 **Pauze met informatiemarkt en thematafels**
- 11.30 – 13.00 **Parallelsessies 1A t/m 1G**
- 13.00 – 14.15 **Lunch met informatiemarkt**
- 14.15 – 15.45 **Parallelsessies 2H t/m 2N**
- 15.45 – 16.10 **Pauze met informatiemarkt en thematafels**
- 16.10 – 16.35 **Procesveiligheid in Nederland**
Ir. Chris Pietersen, veiligheidskundige
- 16.35 – 17.00 **Sociale veiligheid**
Dr. Jaap Timmer, socioloog

- 17.00 – 17.10 **Afsluiting**
- 17.10 – 17.30 **Afhalen certificaat**
Cool down, drankje en hapje
- 17.30 – 19.00 **Avondprogramma**
Social events
- 19.00 – 24.00 **Buffet**

Donderdag 21 maart 2013

- 08.30 – 09.30 **Ontvangst**
bij de congresbalie, informatiemarkt
- 09.30 – 09.35 **Opening**
Ing. Nico van Roden, voorzitter NVVK
- 09.35 – 10.00 **De macht van kracht**
Victor Kallen, psycholoog
- 10.00 – 10.25 **Lessen trekken, lessen aantrekken**
Mr. Tjibbe Joustra, voorzitter Onderzoeksraad voor Veiligheid
- 10.25 – 10.55 **Pauze met informatiemarkt en thematafels**
- 10.55 – 12.25 **Parallelsessie 30 t/m 3T**
- 12.25 – 13.40 **Lunch**, informatiemarkt
- 13.40 – 15.20 **NVVK Scriptieprijs**
Presentaties door aanstormend talent

15.20 – 15.45 **Pauze met informatiemarkt**

15.45 – 16.00 **Uitreiking prijzen**

16.00 – 16.45 **Jan de Kroeslezing**

Rhona Flin, psycholoog, University of Aberdeen

16.45 – 16.50 **Toekenning Andrew Hale-beurs**

16.50 - 17.00 **Afsluiting**

17.00 – 18.00 **Cool down: drankje en hapje**

(tevens afhalen certificaat)

Programma NVVK Veiligheidscongres 2013

Woensdag 20 maart 2013

Ontvangst en registratie

09.00 - 10.00 NVVK-congresbalie

Plenair

Dagvoorzitter: Armand Schreurs (poppenspeler)

10.00 - 10.10 Opening

Ing. Nico van Roden, voorzitter NVVK

10.10 - 10.35 Onze weg naar systeemverandering

Robin Brouwer, maatschappijfilosoof

10.35 - 11.00 Organisatorische structuur, cultuur en interactie en de mogelijke rol van macht daarbij

Dr. Frank Guldenmund, psycholoog

Pauze

11.00 - 11.30 Koffie/thee/informatiemarkt/thematafels

Parallelsessies

11.30 – 13.00 Parallelsessies A t/m G

Zaal 6/7:

1A. Arbeid 1

Voorzitter: Paul van Rooijen

Iedere professional ook als expert op (de) hoogte?

Henry Dijkema, Altrex

Richtlijn arbeidsmiddelen in de praktijk

Ir. Marius van Alphen, Dow Benelux

Een onderbouwde keuze voor de ladder of trap als werkplek

Sepp Vedral, Skyworks

Veiligheid van machines, wie raakt het feitelijk?

Si-ir. Henk Dolleman

Peter van Dinther, MEDE Arbo

Erwin Koebrugge, Improved Safety

Zaal: 3

1B. Veranderen 1

Voorzitter: Johan Gort

De macht van de werknemer in de bouw

Ing. Leon Biermans, BAKC

De kracht van kwaliteit

Ing. Jordy Hof, MoSHE

De Tafel van Negen

Ing. Gerd-Jan Frijters, D&F Consulting

Zaal: 4

1C. Procesveiligheid

Voorzitter: Nils Rosmuller

Vereenvoudiging van bow-tie voor chemische industrie
Dr. ir. Coen van Gulijk, TU Delft

Veiligheid, de risico's juridisch bezien
Mr. Esther Broeren, ELEMENT Advocaten

Met IECEx 05 veiliger werken in explosiegevaarlijke omgevingen
Ruud Bergwerff, Reed Business Opleidingen

Is uw elektrische installatie eigenlijk wel veilig na het uitvoeren van een inspectie?
Manuela Verkeste-Müller, A&MV Advies BV

Zaal 8/9

1D. Leren 1

Voorzitter: Marianne Mulder

Past uw elektrische installatie wel bij uw bedrijfsvoering?
Annette Oorschot, Inspectie SZW

Partners in Veilig Bouwen
Drs. Tjaco van den Berg, Rijkswaterstaat

Incidentenonderzoek; WYLFYWF en complexiteit
David van Valkenburg MSc, Advise Risk Management

Van PE naar PI?
Ir. Tjerk Veenstra, Nederlandse Gasunie

Zaal: 5

1E. Relatie overheid markt

Voorzitter: Paul Swuste

De ontwerper en opdrachtgever meer betrekken bij V&G aspecten tijdens bouw, gebruik en onderhoud; drie manieren

Adri Frijters, Arbouw

De kracht van macht

Ing. Simone Dekker, Inspectie SZW

Kansen en risico's voor omgang met inspecterende partijen

Frits de Koning MSc, Rijnstate

De resultaten van het Actieplan Arbeidsveiligheid (2010 tot en met 2012)

Drs. Tony Thoeng, Ministerie van SZW

Zaal: 2

1F. Workshop: Staat veiligheid wel op het netvlies van de “sterkste(n)?”

Facilitator: Arlette van der Kolk, MSc/MPS

Vernieuwing op drift: Onvoldoende aandacht voor risico's bij invoering bariatrische chirurgie

Zaal 14:

1G. Workshop: Verkeersveiligheid: De macht over het stuur

Facilitator: Carsten van Weelden, NIV

Hoe lang is mijn remweg? Hoe voelt het om over de kop te gaan? Onder leiding van een instructeur wordt u geconfronteerd met de risico's van het verkeer. Na afloop heeft u een andere kijk op de (on)macht van de bestuurder.

Lunch

13.00 - 14.15 Lunch/informatiemarkt

Parallelsessies

14.15 - 15.45 Parallelsessies H t/m N

Zaal: 8/9

2H. Arbeid 2

Voorzitter: Adri Frijters

Arbeidsveiligheid of arbeidsgezondheid: wat weegt zwaarder?

Dr. Paul Uijt de Haag, RIVM

HSSE in de offshore windindustrie

Jesse Don, JD Safety

Manage the risks, not the paperwork

Dr. Paul Smuste, TU Delft

Analyse van arbeidsongevallen in de sector bouw algemeen
van 1998-2009
Ir. Martijn Mud, RPS

Zaal: 6/7

2I. Veranderen 2

Voorzitter: Johan Gort

Effecten van interventies om gedrag gericht op veiliger
werken te beïnvloeden
Victor Zuidema en Ingrid Vriend, VeiligheidNL

Effectief beïnvloeden bij verandertrajecten
Cécile van der Velde MWO CMC, NAAW

4-D integraal veiligheidsdenken
Ir. Willy Wastyn, Samurai@Work

Prioriteit van veiligheid op directieniveau
Aad Versteeg, AVSM Arbo Consult

Zaal: 4

2J. Indicatoren

Voorzitter: Nils Rosmuller

SPIC - een nieuwe methode voor het meten van
veiligheidsprestaties bij infrastructuurprojecten
Drs. Dik de Weger, Rijkswaterstaat

De waarde van veiligheidsindicatoren
Drs. Jakko van Kampen, TNO

Veiligheidsmanagement bij RWS

Ir. Pieter van Vliet, Rijkswaterstaat

Verzamelen van blootstellingsgegevens

Rebecca Wouters, RIGO Research en Advies

Zaal 3:

2K. Leren 2: Interactieve sessie

Voorzitter: Annick Starren

De macht van het Getal

Drs. Monique van Assen, Rijkswaterstaat

Beter leren van incidenten

Drs. Linda Drupsteen, TNO

Leren van ongevallen

Ir. Paul Heimplaetzer, Royal Haskoning

Zaal: 2

2L. Zorgveiligheid

Voorzitter: Thérèse van der Velden

Brandveiligheid 2.0 roadmap voor resultaat

Raphaël Gallis, TNO

(Inter)nationale SOP-oplossing voor een accuraat medicatieoverzicht

Erica van der Schriek MSc, CBO

Gepiel met een ventiel (Zorg- en patiëntveiligheid)

Oeds van der Wal, UMC Utrecht

Medische informatie en onderzoek naar incidenten: Tijd voor modernisering van het medisch beroepsgeheim?!
Arlette van der Kolk MSc/MPS, Onderzoeksraad voor Veiligheid

Zaal: 5

2M. Workshop: De nul ongevallen visie - voor alle bedrijven die ongevalsvrij willen zijn en blijven

Facilitator: Gerard Zwetsloot, TNO

Een ongevalsvrije wereld, begint bij het geloof dat het kan.
Dan rest slechts de uitvoering van een goed plan!

Zaal: 14

2N. Workshop: Verkeersveiligheid: De macht over het stuur

Facilitator: Carsten van Weelden, NIV

Hoe lang is mijn remweg? Hoe voelt het om over de kop te gaan? Onder leiding van een instructeur wordt u geconfronteerd met de risico's van het verkeer. Na afloop heeft u een andere kijk op de (on)macht van de bestuurder.

Pauze

15.45 - 16.10 Koffie/thee/informatiemarkt/thematafels

Plenair

16.10 - 16.35 Procesveiligheid in Nederland
Ir. Chris Pietersen, veiligheidskundige

16.35 – 17.00 Sociale veiligheid
Dr. Jaap Timmer, socioloog

17.00 – 17.10 Afsluiting

17.10 – 17.30 Cool down: drankje en hapje

Avondprogramma

17.30 – 19.00 Social events

Whiskyproeverij	Grand Café
Pitch & putt	Pitch & Putt baan
Wandelen met de boswachter	Hoofdingang
Djembee	Zaal 6/7
Verkeersveiligheid	Zaal 14
Loungen	bar Dug-out
Ronde Tafel sessie voor genodigden	Zaal 8/9

19.00 – 24.00 Buffet

Donderdag 21 maart 2013

Ontvangst en registratie
08.30 - 09.30 NVVK-congresbalie

Plenair
Dagvoorzitter: Armand Schreurs (poppenspeler)

09.30 - 09.35 Opening
Ing. Nico van Roden, voorzitter NVVK

09.35 – 10.00 De macht van kracht
Victor Kallen, psycholoog

10.00 - 10.25 Lessen trekken, lessen aantrekken
Mr. Tjibbe Joustra, voorzitter Onderzoeksraad voor Veiligheid

Pauze
10.25 - 10.55 Koffie/thee/informatiemarkt/thematafels

Parallelsessies
10.55 - 12.25 Parallelsessies O t/m T

Zaal: 8/9

30. Diversiteit en veiligheid

Voorzitter: Victor Roggeveen

Veilig werken in multiculturele teams
Drs. Annick Starren, TNO

Kracht van macht
Francien Rense, Leijnze Artz

Lopen buitenlanders in Nederland meer kans op een arbeidsongeval?

Peter Berkhout, RIGO Research en Advies

De menselijke fout; zijn we allemaal gelijk?

Vanessa van Eijk, RPS

Zaal: 5

3P. Transportveiligheid

Voorzitter: Valerie Butselaar

Verkeersveiligheid in de provincie Gelderland

Annemiek van de Weerd, Hogeschool Utrecht

De macht over het stuur?

Maryke Oor BBA, Oor Veiligheidskunde en Managementsystemen

Veiligheid op de rails in Nederland

Marco Kuijsten, NS Reizigers

Zaal: 6/7

3Q. Cultuur

Voorzitter: Paul Swuste

De macht der gewoonte

Ing. Gerard Uittenhout, SABIC

Modelleren en meten van team resilience

Niek Steijger MSc MSHE, TNO

De preventiedeskundige als filosoof logicus

Ing. Jan Dillen

Zaal: 4

3R. De praktijk van rampenbestrijding

Voorzitter: Thérèse van der Velden

Opstellen van korte alarmberichten is een kwestie van opleiden, trainen en oefenen

Dr.ir. Ellen Jagtman, TU Delft

Maatregelen voor zelfredzaamheid van burgers in gebouwen in de gebouwde omgeving

Ir.dr.s. Inge Trijsenaar MTD, TNO

Van denken naar doen: verbeteren veiligheidscultuur bij de brandweer

Drs. Viola van Guldener, TNO

Zaal: 2

3S. Workshop: Zorgveiligheid een zorgelijke toestand

Facilitator: Raphaël Gallis, TNO

Hoeveel veiligheid kan de zorg aan?

Zaal: 14

3T. Workshop: Verkeersveiligheid: De macht over het stuur

Facilitator: Carsten van Weelden, NIV

Hoe lang is mijn remweg? Hoe voelt het om over de kop te gaan? Onder leiding van een instructeur wordt u geconfronteerd met de risico's van het verkeer. Na afloop heeft u een andere kijk op de (on)macht van de bestuurder.

Lunch

12.25 – 13.40 Lunch/informatiemarkt

NVVK Scriptieprijs

13.40 – 15.20 Presentatie van scripties door aanstormend talent

Pauze

15.20 – 15.45 Koffie/thee/informatiemarkt

Plenair

15.45 – 16.00 Uitreiking NVVK Scriptieprijsen

16.00 – 16.45 Jan de Kroeslezing

The Power of Behaviour Non-Technical Skills

Rhona Flin, psycholoog, University of Aberdeen

16.45 – 16.50 Toekenning Andrew Hale-beurs voor de beste bijdrage aan dit congres

16.50 - 17.00 Afsluiting

Ing. Nico van Roden, voorzitter NVVK

17.00 - 18.00 Cool down: drankje en hapje, afhalen certificaat bij de congresbalie